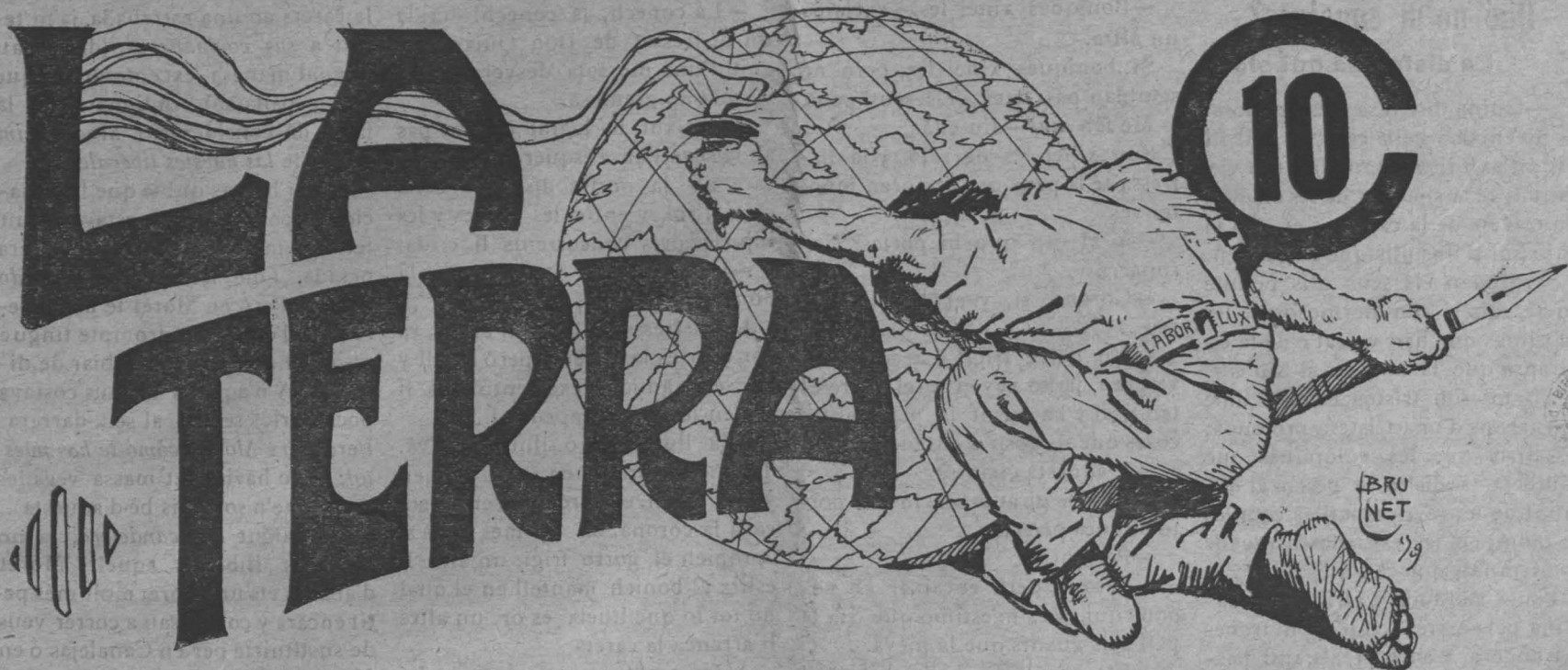

Essent nacionalista l'acció que en el nostre poble realisa la UNIÓ, tenen el dret y el dever de cooperarhi tots els catalans moguts per les aspiracions del Nacionalisme, qualsevulga que sia llur pensar y sentir en materies religioses, polítiques y socials. (DECLARACIÓ DE L'ASSAMBLEA DE BARCELONA)

Surt els dissaptes

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
Passatge de Mercader, 10, interior.—BARCELONA

Dels treballs que's publiquin ne son responsables
llurs autors.

Un que no está per disfresses

Me volen fer distressar
ab corona o gorra-frigio

pero jo no'estich' per brochs
y'm quedo ab la barretina.

Què no'm coneixes?

La disfressa qui plora

—Quina disfressa més hermosa! Es joveneta y bella com un sol. El seu pit exhuberant, malgrat sa virginitat, te la suavitat de les onades, y a través de la careta s'hi veu la lluhissor d'uns ulls que sorprenen.

Sorprenen els seus ulls perquè no se sab si son hermosos de les llàgrimes que han vessat o de la esperança que fa bategar el seu cor.

Ab tot son tristos els seus ulls; son tristos d'una tristesa profunda; y's diria que les coloraines que rumbeja la disfressa pesen al damunt de les seves espatlles com les de plom en les espatlles d'aquells condemnats que cantà Dant.

Esma perduda y atribulada, camina pels carrers com si s'hi trobés estrangera, y adressa als qui passen, esguards temerosos com si's dolgués de que se la vegi ab aquell vestit violat poch escaient y en desacord ab el dol de la seva ànima y ab la fervència dels seus desitjos.

—Quí es, aquesta disfressa tan hermosa?

—D'ahont surt aquesta joveneta disfressada?

—Quí la coneix?

Aixís parlen, deturantse, els qui passen.

—No sé qui pot esser...

—Sembla una desgraciada...

—Se diria que va disfressada per forsa.

El ball ofereix un aspecte de des-acostumada esplendidesa. Les disfresses hi son a centenars, habillades ab gust exquisit, contentes totes, bullangueres y sovint frívols.

Abunda'l groch y'l vermell. Un groch que no es de ginesta, un vermell que no es de rosella...

Tot d'una se fa un gran silenci. Es la disfressa joveneta y bella com un sol, que entra. Aquella quin pit exhuberant, malgrat sa virginitat, te suavitats d'onada.

Quí és?

—D'ahont surt?

—Què hi vé a fer aquí, ab aquets ulls tan tristos y ab aquest vestit que no sembla fet per ella?

—No'm coneixeu?—diu ella.

—Per la veu sembla que la coneixen. Els uns se riuen del seu accent *provincià*, els altres li adressen esguards de rancunia, y alguns vellots elegants somriuen y s'atancen per cortejarla.

—Com te dius bella disfressa?

Tots la enronnen.

—Bonich mantell!—exclama un adorador, alçantlo ab la punta dels dits ab molta política. Es bonich el mantell. Es brodat y lluhent, atapahit de lletietes daurades, pero es de lloguer y miràntsel d'aprop ja's veu que no es or tot lo que lluheix.

—Boniques xinell-les!—exclama un altre.

Sí, boniques xinell-les, pero no semblan pas fetes pels seus peus. —Me fan mal—diu ella.

Son xinell-les de saló, y la disfressa té'ls peus que freturen montanyes.

—Y al cap que hi portes? Corona?... —Corona, sí, y al dessota, mi-reu...

—Un gorre frígil! La corona'm ve gran, ja ho veyen y el gorre es tan usat y ha servit ja pera tantes coses que ni goso a ensenyarlo.

—Y aquests guants?

—Aquets guants son lo que porto ab més plaer.

—Per què?

—Perque pera encaixar ab segons qui, més m'estimo que sia la pell dels guants que la meva...

—Ets orgullosa, bella disfressa!

—No tan com me caldria.

—D'ahont vens?

—D'unes terres que son flairoses de tan esser regirades, d'un cel que es dols y acariciant y prometedor, d'una mar que vosaltres no heu may vist, que no's causa may d'acariciar la terra y que a voltes udola... udola d'una manera que us faria por a vosaltres.

—Y com te dius?

—No'm coneixeu?

—Aleshores, un vell, qui en la seva infantesa sentí entre besos un accent parell, diu:

—Me penso qui ets.

Y girantse als altres, afegeix:

—Us ne recordeu, companys excelentíssims d'aquella veu que ens parlava de lluny en altres temps, demanantnos comptes de preteses injustícies, reclamant sempre fantasies llivertats, recordantnos a cada punt herencies mal adquirides...

—Sí, ens enrecordem, però no creyem que sia la mateixa. Aquella veu de que'ns parles era forta, ferèstega, dura, insultanta, enèrgica, estrident, crúa, que no'ns deixava dormir ni reposar.

La disfressa sembla animarse. Els seus ulls llensen guspíres de foc, y'l seu cap, d'una bellesa rara, va assentint a mida que'ls senyors parlen.

Y com que aquets segueixen discutint, ella posa fi a ses discussions.

—No'u feu cas de la meva veu d'ara, porque l'he estafeta.

—Donchs díguens qui ets.

—Si us ho dich me treureu de casa vostra.

—Tan dolenta ets.

—Soch justiciera y això us fa por a vosaltres.

En aquest instant un remolí de gent s'atansa cap a la disfressa.

Un gran rebombori s'arma en el saló, y gairebé totes les mirades fulminen centelles.

—La coneix, la coneix!—cria un disfressat de Don Quixot seguit d'una mossota desvergonyida vestida de prempsa.

El Quixot ha lograt obrirse pas ab la seva llansa esquadada y s'en-cara ab la nostra disfressa bella com el sol, y entre les rialles y les injurietes dels concurrents li crida:

—Que vens a fer aquí, mala dona!

La disfressa bella com el sol, va per treures la careta, però'l vell y els seus amichs excelentíssims li agafen les mans impeditlli.

Ella lluita, però lluita en và. Tots se li abrahonen, tots riuen y gesticulen, els atrevits ósen arrencarli la corona, els de més enllà s'apropien el gorro-frígil, un altre li estira el bonich mantell en el qual no tot lo que llueix es or, un altre li arrenca la careta.

Aviat, tothom se fa enrera. La disfressa, un cop despullada de les brillantes coloraines, ha quedat una endolada. La cubreix per compler un mantell negre y pel seu posat se diria una dolorosa si no fos aquella arruga al front que dona al seu mirar una gran energia.

Ab l'enrenou de les empentes li cau el mantell de la testa y deixa veure la rojor vivíssima de la gorra catalana.

Per terra han caigut unes cartes. Un tafaner les cull. N'hi han que venen de Fransa y n'hi han que venen de la presó.

Totes comensen aixís: «Estimada mare»...

Un dels vells que agafen les mans de la disfressa, s'adonen de que a les munyques hi té un sech profon.

—Què es això! exclamà.

Y un altre vell, de barbes llargues y grans bigotis, li respón a cau d'orella:

—No t'enrecordes de les manilles que li vàrem posar tots nosaltres!

Lux.

De Carnestoltes

Aquest any el Carnaval ha tingut un bell preludi.

Tant va ser fer en el Senat un discurs en Sol y Ortega com escarpase de tots els llabis una mateixa exclamació: Ja ha arribat en Carnestoltes! Y comensaren a passejarse pels carrers algunes disfresses y comensaren a posarse'ls cartells anunciadors de les festes que deuen celebrarse en les societats més o menys recreatives per honorar la presencia del rey de les ximpleries.

Al cap de poch dies parlà en Moret al Congrés disfressat de patriota y porque en Macià li arrencà

la careta ab una estrebada, ja'm teniu a *sus compañeros* (disfressats d'igual manera, excepte en Sol que va de pallaso), indignats per la falta de consideració al *dignísim* quefe de *las huestes liberales*.

No hi ha pas dubte que la situació del pobre Moret estava en un terreny molt crítich; la broma era pesada. Què fer en *tan apurado trance*? Però en Moret té molta serenitat d'esperit y prompte tingué resolt el problema: canviar de direcció. A n'aquells babaus costava poch ferlos seguir al seu darrera. Però... *ay Moret, cómo te has puesto!* ja ho havies fet massa vegades porque te'n sortissis bè d'aquesta... y has caigut del *candelero*, ja no ets pels lliberals aquell Moret d'abans, ets un Moret molt més petit encara y comensan a correr veus de substituirte per en Canalejas o en Montero Ríos.

Ja ho veig qu'es trist canbiarte per aquesta colla, porque al fi y al cap hi ha molta dolenteria en el teu cervell, però, ay! es tant petit que ja me'n aconsolava; el teu odi era un bé pera Catalunya, la lley de Jurisdiccions va formar la Solidaritat Catalana.

Y en Romanones, no't dona cap remey? No't diu rés en Romanones? T'ha ajudat a caure, oy? Ah, *qué amigos tienes, Andrés!* Sempre m'ho havia semblat qu'escoltante a n'aquell coix pararies d'aquesta manera. Però'm vols creure a mí? Disfressat d'alguna altra cosa, aprofitat'l aquest Carnaval, no siguis tonto; quants n'hi ha que si tinguessin les teves qualitats n'estarien ben contents de posseirles! En Sol mateix, per exemple. Què't penses quina pena'm fa al veure qu'es d'aquesta manera?

Noy, dispensa que t'hagi tutejat y que't deixi per veure com pinta el Carnestoltes, però ara ja no ets el Moret d'abans, ja ets un Moret molt més petit, encara...

L'exèrcit den Carnestoltes va augmentant les seves files. Y un soldat casi venerable, de carnes flaquejantes y paraula tremolosa, aixeca'ls seus baassos pera dedicar un homenatge, transportantse tal vegada als venturosos temps de la seva joventut, al deu de l'alegría desenfrenada, al celebrarse les festes bacànals.

En Giner de los Rios va xerrar y va semblar que deya alguna cosa. Rès, conseqüencies de confusions. Pobre Giner! Ell se pensava qu'acabada aquella manifestació del 20 de Maig, aquell acte soberbi d'un poble en protesta d'una lley, en defensa d'un dret, havia de ser acabat de fer acabat d'oferir. Ja's veu el cas qu'en fan *aquella* gent de les nostres protestes; home! si sent aquestes permanentes no's deroga aquella lley, què'n farien d'un sol acte?

Crèguim, senyor Giner, desís,

fassi com el seu *compañero*, l'Aleandro, vagassen y no torni, com vulgarment se diu; deixis de companyerismes, miri en Sol ab tot el seu *zel* polítich lo que li costa d'exposar l'esquena tot y volentho 29.918 electors y fassi com va fer aquella vegada que va dir que's retirava de la política; no anava pas desacertat.

Li suplico que no s'enfadi si li dono aquests consells, però veig qu'hi va de bona fe; per això'l respecto.

Y ara prou, que més endavant sense perdre l'oportunitat, ja vos en parlaré den Carnestoltes.

Nostra vida ja ho es un Carnestoltes.

JOSEPH BALIGA BALAGA.

El carnaval de sempre

Cada any al arribar al Febrer, en l'època carnavalesca, sembla que molts, fins els més recatats, esperin, aitals diades pera fer les seves calaverades que no han fet en tot l'any, y altres que no fan més que continuar ab més intensitat les llurs pallas-sades.

Jo també enguany he volgut fer una calaverada: sortir una nit carnavalesca pels carrers de la ciutat.

He vist de tot; gent disfressada de tota manera.

Un lerrouxista anava de Sol y Ortega, ensenyant les *ciències exactes*, sens dupte perquè aquest senyor no parla mai de res en que no hi barreji els 30,000 o *décimas partes*.

En vaig veure un altre, vestit de *lliberal* ensenyant la *Doctrina... Catalanista* per demostrar que'ls catalans som tots uns clericals.

Vareig veure una de disfressa vestida de *República...* però allò era la República del... *amor* (?), anant rambla amunt y avall, proferint dicteris que feien enrogir al qui no'l sentia aquell amor tant... lliure.

Després vaig trobarne dugues: una vestida *Progreso* y l'altre de *Democracia*. La primera com a símbol d'una lleteret que deia: *Libertat!* portant fermats ab grosses cadenes a dos esclaus que li feyen de criats y la segona pera formar contrast portava boniques y valioses anells endiamantades, més cares que les que gasta'l mateix *Emiliano Iglesias*.

Se'n veyen també que no ho semblaven de disfresses. Aquestes son de les quines podríem dirne de tot l'any.

Senyors aparentant una posició que no tenen, portant grossos capsells y anant ab la panxa prima y passejant el garbo.

Estudiants que no paguen la dis-

pesa y en cambi van ab *victoria* tirant *confetti* y *serpentes*.

Gent que a casa passen per virtuosos y avuy van a la disbauxa.

Burgesos que roben el pà als seus treballadors, explotantlos, y avuy llensen els diners per una *cocotte* qualsevol.

Y anant pels burdells hi hauríeu vist com jo de la manera que la gent del baix poble's *divertia* (?) ab gestes y accions de totes maneres, sense que s'haguessin de posar vestiments estranyes a les que tot l'any porten.

Y aixís, desfilant la gent es veyen disfresses que feyen gracia y altres que donaven fàstich.

Les més còniques me resultaren les que representaven algún personatge o simbolisaven algún assumpte polítich.

Sobre tot el veure una màscara representant a n'en Maura ab cara de llop y vestit ab pell d'ovella.

Una altre representava a n'en Moret y anava vestit de cododril ab grosses llàgrimes als ulls.

Un imitador den Romanones, ab una pota ranca y tot, portava un'olla de monjtes quites.

Un que representava a n'en Lerroux anava disfressat de obrer.

Fins el símbol del projecte d'Administració Local vaig veure en disfressa d'Autonomia.

Y acabo aquesta carnavalesca dientvos qu'avuy m'hi disfressat jo de *reporter*, no se si d'una manera ridícula com les moltes disfresses que vaig veure.

KAR-NEST-OLTES.

Disfresses

Estava mitg cap ficat, y pera distreurem vareig determinar anar a veure un ball de disfresses en un centre que en altres èpoques del any se dedica a fer *cultura*.

Aquest centre que's veu més concorregut els dies de balls que no pas en els de vetllades series, me vingué a demostrar palpablement de que tal vegada son més els quins els agrada el riure que no pas adormirse sentint poesies tristes y romàntiques y cançons de bressol.

Y enlairantme per les regions més altes de la filosofia me preguntava a mí mateix. Per ventura aquesta gent que té una verdadera bogeria de festes carnavalesques té rahó de belluguetearse en aitals diades per veure homes ab caretes vestits ab trajes més o menys simbòlics?

Perque només cal fixarnos ab els homes-caretes de tot l'any y resultará que totes aquestes disbauxes d'aquets dies hi son de més en un país com el nostre avesat a veure tot l'any de disfresses.

Quí no haurà vist sempre a ho-

mes que's disfressen de revolucionaris... fent el ressopó cotidià al Suís, per exemple?

Y altres també que simbolisen la Llivertat y fan us de l'estaca y'l revòlver per atentar al lliure pensar dels demés.

Com també n'hi han que's disfressen d'autonomistes somniant una República... *a la francesa*.

Y als nostres polítichs madrienyens, no'ls veyeu continuament vestits de pastellers?

Igual que la premsa del *trust* que té la mania d'anar vestida de gos famolench.

A n'en Romanones no'l veyem sempre d'esquerrà?

Es dir que si bé'ns fixem, veurem com totes les coses y'ls homes de la política patrioterica ens donen de cada un d'ells una disfressa.

Trobo estrany donchs, que la gent es mogui y dongui un sol pas per veure disfresses quant entre la farsa política dels nostres (?) regeneradors (?) tenim disfresses tot l'any y per cert molt divertides.

Per exemple tenim a n'en Sol que té la mania d'anar constantment vestit de pallaso, y'l mateix Azzatti les ha pegades ara en dis-

fressarse de *chulo* portant arrecades, y en Romanones mateix pensa canviar de disfressa posantse un vestit de *ranxero* del *bloch* de les esquerdes.

Ara veyeu llegidors, si té rahó d'esser aquest bellugueteg de gent per les nostres amples vies, total per veure unes pessets de llustrina ab vestits de forma més o menys extravaganta quan tenim qui se sab disfressar de la manera més divertida!

MÀSCARA.

Parlem, parlant

La lley d'Administració Local es aprovada al Congrés.

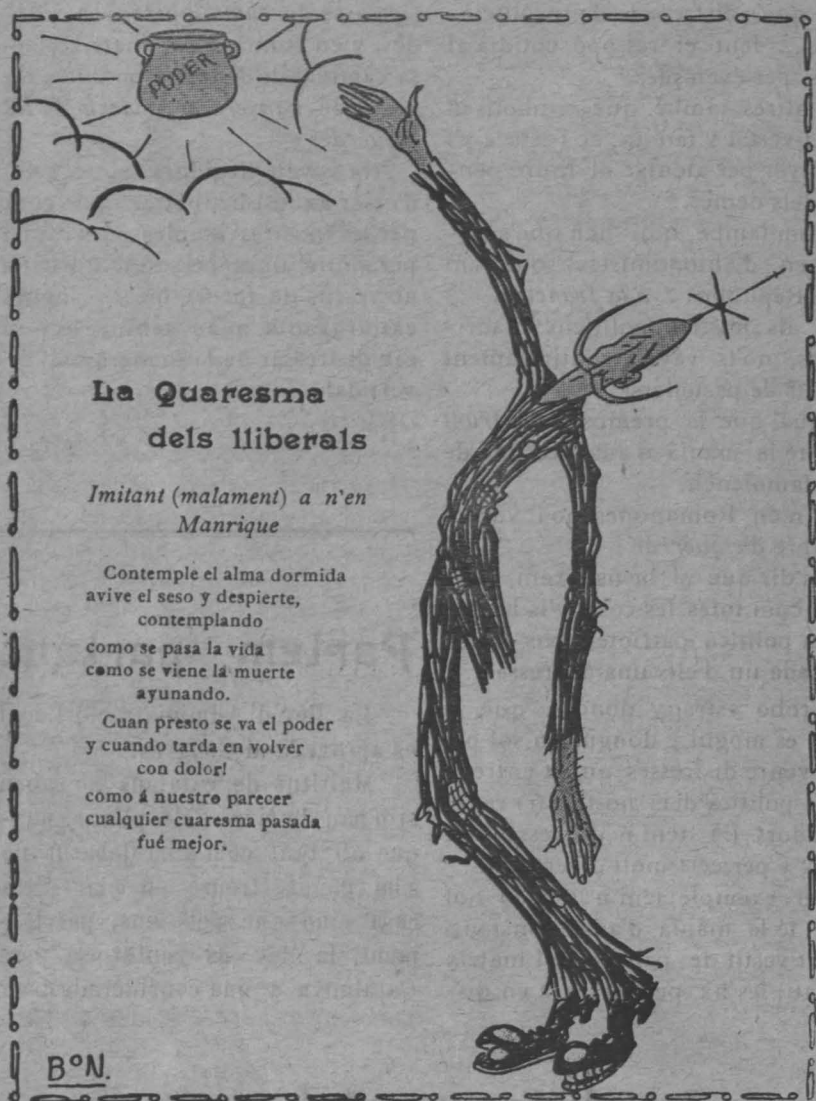
Multitud de catalans no saben si n'han de riure o de plorar, perquè ab tant com s'ha debatut no s'ha pogut treure en clar altra cosa sino que pels uns, parcialment, la lley es ventajosa pera Catalunya y que considerada baix

La disfressa del trust

A n'aquet l'hem conegut ab la veu y ab el seu aire.

Sabeu qui és? Es un ruch que ha volgut vestir-se d'ase.

altres punts de vista es perillosa, segons els altres.

En els primers temps l'amenaça a la forma universal de sufragi va moure una part dels elements nacionalistes.

Més tard ens semblà observar que la oposició al projecte per part d'aquets elements s'afeblia, y com que aquesta treva coincidí ab la ruda oposició al projecte dels polítics espanyols enemics de Catalunya, l'esperit català semblà reaccionar favorablement—si bé no d'una manera entusiasta—per la nova llei.

Rarament ha ocorregut un cas semblant.

La pluralitat de parers no ha tingut may una tan variada gama—desde les colors més fortes a les més dolces y pàlides—tractantse d'un assumpte d'interès per Catalunya.

No explicantnos a qué era degut aquest fenomen, hem ben estudiat la controversia haguda entre els diferents grups nacionalistes, hem parlat ab homes d'un y altre ban y hem tret en clar que la nova llei no es en absolut aplaudida pels uns ni bandejada en absolut pels altres.

Parlant ens semblà observar en els contra-partidaris una temen-

sa. Aquesta es la de que, ab l'establiment del nou sistema administratiu, quedi en mans dels regionalistes la administració local.

La posició que s'han guanyat a Catalunya els elements regionalistes fa, en efecte, que a ells tinguin d'esser confiada la implantació de la llei nova.

Y aqueixa mateixa temensa, ab més alcans encara, ha promogut la forta oposició que les minories lliberal y demòcrata han fet a la llei. Aquets l'han tant combatuda perquè posa en mans dels catalans una part de l'administració dels bens, segons ells.

Aixís, no'ns extranyem ja de que la llei sia batejada de reforma autonomista o descentralisadora. Ho es, en efecte, encara que n té mes el nom que altra cosa, car les aventatjes que la administració en mans catalanes podria reportar, ve anulada pel sens fi de restriccions que la mateixa llei imposa.

Les mancomunitats han sigut encomiades per uns, perquè la llibertat de fusió o comunió de les diputacions catalanes ens atansava a la nostra idea de Diputació catalana única.

Els que combaten les mancomunitats argüeixen que no pòt esser ni ombra d'aquella volguda Di-

putació única una reunió de diputacions provincials constituïdes a base de l'esquarterament del nostre territori.

La proba de que son ben discutibles abdúes opinions es que s'han discutit llarga y apassionadament.

Lo que fa acceptables les mancomunitats al nostre modo de veure, es lo que'n podriem dir la plàstica. Catalunya discutirà y vetllarà pels seus interessos comarcals en Assemblea única. Barcelona's preocuparà de les necessitats de la Seu d'Urgell — per exemple — y aquesta s'interessarà per les coses de Barcelona, etc.

Ara, en la eficacia d'aquets acords no podem creure'hi. Aquesta unió de corporacions provincials té dret de gastar, però no se li faciliten elements. Ademés, y aquest es el terrible *cauchemar* de sempre, els acords trascendents de les mancomunitats ha d'aprobarlos el Parlament espanyol.

No es ab una crònica que poden puntualisarse defectes ni aventatjes d'un articulat tan extens com el de la Llei d'Administració local. Ademés, ara la llei es ja aprovada y l'hem de pendre tal com ens la donen.

Per molt serà que un cop posada a la pràctica no hi descobrim el maquiavelisme de la gent del Centre.

Nosaltres creyem que ab aquesta llei disfressada de concessió autonòmica s'ha volgut seguir un cop més la secular estratagema: «Divideix y venceràs.»

La harmonia entre ls catalans es perals governs la fantasma més temible.

Pera demolirla fins son capassos de disfressarse d'autonomistes.

G.NOM.

Ja era hora!

Diuen qu'anirem tant bé diuen que'l diari ho porta, el Congrés per fi ha aprovat aquella llei tan famosa ab la que ja fa dos anys s'hi entretenen a tothora els polítics madrilenys com si fos una pilota.

Ara passarà al Senat y allà també diràn: torna cumplí un altre requisit y ja estarà feta l'obra.

Ja haurem posat un grà més a la deria carrinclona d'aquest rosari xacrós de legislació espanyola.

En Maura està molt content, en Moret tan se li endona, en Cambó pica de mans, l'esquerra li diu: tanoca.

L'un aprova delirant, l'altre xiula a tota boca; l'un diu que pot mitg anar y l'altre qu'es desastrosa.

Jo si haig d'esserlos franch tinch una alegría boja de que al fi s'hagi aprovat aquesta llei tan famosa.

Ja sé que'm diràn *dretista* o bé que vuy ser de l'olla, sé que'm diràn informal o bé que no tinch vergonya.

Prò jo'ls diré seriament que tots vostès s'equivoquen y que jo no soch dretista (1) ni soch del plat ni de l'olla.

Creurán, donchs, qu'estich content perquè ara en Maura's dona dos centims y migrants d'una Autonomia... borda?

No, senyors: sé lo que dich: estich content y ab tota honra de que al fi s'hagi aprovat la llei qu'alguns troben bona, puig aprovada com es no es facil que fassi nosa per parlar d'altres qüestions molt més dignes y més... bones:

Ni tampoch serà destorb per poguer parlar a tota hora d'una altra famosa llei qu'aquesta, ay! res té de bona.

Ara els nostres diputats han d'empendre feina nova puig no tindran el destorb d'una llei tres cop famosa y han de pensar que a n'aquí hi ha un poble qu'es jutje a l'hora y encar que no digui res fluita, medita y escolta.

MILIU.

(1) Ni esquerrista, que consti.

La mala lectura

Que hi ha una «Associació de Lectura Catalana» ho sab quasibé tot Catalunya, perquè ha treballat de ferm ja diferents ocasions en distints centres que han volgut fer art y donar conferencies artístiques y literaries referent als nostres prohoms de la Gaya Literatura.

Però en cambi no hi hagut, ni existeix, essent d'imprescindible necessitat, una Associació que a la vegada que fassi treballs educatius pel poble, li demostrí lo crudel que es la propagació d'aquella lectura insana, eròtica, no baix el punt filigranat, sinó buida de bellesa, de quelcòm que enlairi el cor a una sublimitat hermosa, que lluny de denigrar als homes duentlos a l'abim del despreci per la intel·lectualitat, els porti a un camí esplendent de joia: això a nostra Catalunya no hi existeix.

Ab prosa vulgar, sincera, despullada de floreigs retòrics y fins poètics, demostraré, que lo que passa a la nostra ciutat no succeix en cap altra banda del món referent a la venda de llibres; aquí espanta el paper que de primers d'any a darrers del propi surt imprés dels nostres casals editorials.

Y fixemnos en una cosa: se publiquen obres catalanes de mèrit indiscutible, de firmes reconegudes dins el conreu de la literatura—tret de'n Rusiñol, que es el noy mimat del públich—diràn els demés novel·listes, poetes, autors dramàtics, a quan arriba la venda de llur edició? Insignificant, inaperceivable; a què es degut això? Al man-

cament de cultura que predomina sobre un altre camp que ara entro a detallar.

Ve un editor, enemich del es-crúpul, anhelós de cercar els pochs diners dels que tenen *estómac* a prova de bomba, y comprenent el gust literari extragat del nostre poble, comensa a editar noveletes de deu a vint céntims, de exòtiques idees, d'una malgamancia esfereidora, y, què resulta per uns y altres? Senzillament. Al fer les liquidacions l'editor, veu que la publicació grollera y insubstantial li produeix un benefici fabulós, explèndit, que lluny d'avergonyir-lo per la germinació que arrela a n'el poble, acaba de romantisar-lo y embrutir-lo criminalment, gaudint ell, ab fam, aquell munt de plata arrencada de mans analfabetes... per desgracia d'intel·ligencia feble... Donchs, per què no ve en hores com les presents una entitat ferma, que dongui conferencies, o be en festes purament literaries, abomini devant els públics, d'aquestes asquerositats que en lloch de regenerar la literatura la prostitueixen acabant d'espurgar y enmalaltir els cervells ja per pena nostra bastant neurotisats? Es menester que ab veu alta y potent se llessi una re-criminació justa, vigorosa contra aquesta novela arcaica, ridícula, que viu fins que'l comprador automata veient el desengany se'n cansa y llessa els llibres y no pensa reivindicarse ab obres sanes, ab obres fines que mereixen només l'aplaudiment dels que torman con-tat nombre d'aimadors de les obli-dades lletres regionals...

Es convenient, fer campanya contra aquestes ratlles de *Capitans Menayes* que corren per aquestos kioskos omplint de cap a cap els paradors; cal ab positivisme fer resaltar el temps de cultura que's pert fruit (P) bestieses bonatjoses, y es menester empendre sens contrarrestar temps, una brega que desenmascari als negociants que viuen a costa de la simplicitat y l'ignorancia, malaltia avuy predominanta per desgracia a Catalunya en pes.

EMILI GRAELLS CASTELLS.

Del Madrid polítich

El senyor Giner de los Ríos ha fet un debut magnífich.

La seva oratoria potser que no passi a la posteritat com un model de gran orador però les seves paraules mereixen un comentari.

Hi ha que confessar primerament que'l senyor Giner de los Ríos no ha estat ni de bon tros a l'altura d'un catedràtic, tot lo mes a fet el paper d'un alumne des-aplicat.

El cronista confessa que tenia del senyor Giner un concepte més en-lairat però el seu discurs ha vingut a tirar per terra aquest concepte y ara el cronista s'ha de mirar al senyor Giner ab un microscopi.

Diu el senyor Giner: «L'atentat d'Hostafranchs es conseqüència natural de la mort de'n Claveria.»

El senyor Giner en plè Congrès d'Espanya trova justificada la causa d'aquell crim monstruós devant del cadavre d'un home que fou mort per etzar en un moment de passió política. En cambi la selvatjada de Hostafranchs obeïa a un plan tram-at ab les agravants de premeditació y alevosia y té un tí migrat y rastrear que consistia en que'n Lerrou sortís diputat per Barcelona.

El senyor Giner, donchs, ha fet dos coses en aquest paragraf: s'ha acreditat de tonto com a catedràtic establint comparacions en un fet en el qual no hi caben y com a home ha justificat, ha trovat natural un crim selvatge que meresc-qué la protesta unànim de tots els qu'estimen la cultura, la dignitat d'un poble y fins només dels que

tenen un brí de sentiment humanitari.

Anem a entrar a la setmana de Carnaval y la política espanyola que té molts punts de relació ab el Carnestoltes se disposa a celebrar aquestes festes y ab tal motiu tindrem vacances parlamentaries.

Un diputat de la majoria ha demanat que aquestes vacances se prorroguin vuit dies més.

Francament, no veig la necessitat de que uns homes que's passen la vida dient que sí o que no, ab el vot vinguin a demanar més dies de descans, que'l diputat vol desmentir aquell nostre aforisme y creu que del no fer res ne vé el descans.

El descans ha de servir també pera acumular energies, pera empendre novament la feina y per això nosaltres que no regatejarem may el descans creiem que després d'aquets, els nostres diputats han d'empendre feina nova.

FEBUS.

Buscant vestit

EN MAURA.—Vuy disfressar a ma filla.

EL LLOGADOR.—De qué la vol disfressar.

EN MAURA.—Crech que per ferla passar me convé d'Autonomia.

Cròniques de la Ciutat Espiritual

EL PIERROT Y EL CRONISTA

M'ha visitat en el repós de ma cambra, l'amable Pierrot, y m'ha contat llargues coses y agradables, coses dels meus conciutadans de la Ciutat Espiritual.

El cronista atent, ha fet recapte de febleses humanes pera contarles als seus llegidors, y ha filosofat en santa pau y bon humor, y ha fet comparacions y relacions sobre els sonets perfectes y la pedanteria, sobre el «clacissisme barceloní» y el romanticisme de botigueta dels nostres poetes tristos; sobre el naixent teatre en vers y les gatades de'n Pi-tarra, sobre les interioritats dels «civils» y les incivils accions, sobre lo molt que's y lo poch que se sab; sobre lo que sembla existir y lo que no existeix, y sobre la mascarada ridícula que corre d'un cap a l'altre d'any, ara per les seccions d'Estudis dels casinos, ara per les sales de conversa dels ateneus, ara pel Passeig

de Gracia, ara per les taules de la «Maison Dorée»...

Tot això ha passat en la serena tarde de carnestoltes, mentres el eronista assegut al costat del amable Pierrot, sentia els crits de la mascarada trista, omplir les amples vies de la nostra Ciutat Espiritual.

AUGUST.

Qüestions socials

La ensenyansa dels debers

La multitut te sempre en la mateixa escencia que la constitueix, una gran facilitat per les desviacions. El seu esperit està sempre esperant la paraula que ha de guiarlo.

La sugestió es el camí per el que arriba a la consciencia de la multitut la paraula que li es dedicada.

La comunió espiritual no esdevé per virtualitat de miracle sino per apariencies de liturgia. El geste, la paraula, l'expressió triomfan sense que el Verb arribi a les ànimes. Per això tots els homes astuts y aventurers saben dominar les multituts.

Y aquest ha sigut en tot temps y aquí, a la nostra terra un gros perill social. Perque ineducades les masses, necessaria la multitut per l'encumbrament d'un sol individu, y essent lo que més pot interessar a una munió de poble la satisfacció de les seves necessitats perentories y vitals, s'ha parlat al poble un llenguatge fals, adulant-lo, ensenyant-li—quan ab això s'ha arribat—a exigir els seus drets sense parlarli may de les seves obligacions dels seus debers com a poble, com a munió de ciutadans que han de cumplir les obligacions llurs.

Y en aquesta falsa predicació, desproveïda de tot sentiment d'amor, està l'origen de totes les desavinences entre les classes socials que desconeixen les mútues obligacions que les entrelliguen demanen vaguetats en una dolorosa incomprensió complerta.

—Sàpigues lo que deus al teu germà y sabràs lo que pots y lo que deus exigirli.

—Dóna al mon tot lo que li has de dar y el mon retornarà a tu el teu esforç magnificat.

—Pren de la vida les forces y torna-les a la vida.

Sols en aquesta acabada y completa y definitiva transmissió; sols en aquest universal concepte de mútua servitut, el mon trobarà la essencial rahó del seu equilibri.

Y la qüestió social es sempre més agravada allà ahont l'ignorancia per una banda y per altra la

mala fe mantenen al poble, a part del poble en l'incompliment dels seus debers. Perque allavores les vagues, per exemple, troben grans dificultats de solució ja que no sapiguent ningú lo que li correspon cumplir no sab y no pot tampoch exigir als altres lo que li correspon donarli. No hi ha claretat d'ideals perque l'odi ha entervolit els esperits. L'amor neix de la mútua y integral comprensió.

Per tot això, donchs la ensenyansa dels debers es el primer pas definitiu envers una completa y armoniosa solució social.

RAFAEL MARQUINA.

De bones y de noves

Aquets lerrouxistes son la mar de macos, o sinó vegin com s'explicava en Giner de tots els rios en la sessió del dia 13 contestant a ne'n Cambó: «A Barcelona lluiten els partits d'un modo encarnisat, y per lo tant els desmans se produueixen d'una y altra banda. Si hi hagué un Hostafranchs, també hi hagué un Rubí» (D'un diari qualsevol del dia 14).

Que consti qu'això últim ho hem subratllat nosaltres perque aquest paragraf llessa una anatema contra l'atentat de Rubí, y vé a confirmar també l'existencia del d'Hostafranchs que havien tractat sempre com una farsa política y fins han fet passar com a martres als quatre infelissos que'ls portaren a tant exarable acció.

Nosaltres may hem negat lo de Rubí quin poble sentia odi per en Lerroux, més avuy devem felicitar al senyor Giner per la seva siceritat en les seves paraules, que venen a posarnos en clar lo que ells mateixos titllaven de farsa.

La gana diuen que fa fer moltes coses, y lo mateix els passa a n'els liberals: riuen quan pensen obtenir el poder y gemeguen quan veuen frustrades les seves esperances.

Are's diu qu'están d'allò més contents perque com que'n Maura ja ha aprovat el projecte d'Administració Local, diuen, o's pensen, o esperen poguer ser ells els amos del rebost.

Tot será que'n Maura no vulgui fer us de la elau per tot el quinqueni que'ns ha jurat.

El Progreso te una secció diària titulada «Los que trabajan», empró nosaltres hi trobem a faltar una nova secció que's diria «Los que explotan».

Podrien demanar detalls a «El Arte de Imprimir» que no'ls en mancarien pas.

Tal vegada en les columnes del diari aludit podrien dir lo que no pogueren en la Bohemia Modernista, ja que uns homes que's diuen liberals y avensats (!) no deixaven fer us d'un dret a uns Ciutadans que volien probar ab detalls l'acció d'una empresa explotadora.

L'altre dia'm deia un amic:—Es particular lo dels homes polítics de Madrid: sempre que un diputat de Catalunya exposa en son nom les seves aspiracions quines son, corren a felicitar-lo y fins hi ha qui'ls hi dona una estreta de mà, més al legislar sempre van en contra de nosaltres perque som separatistes (?). Mes Autonomia y menos estreches de mà es lo que'ns convé a nosaltres, però no'ns la donaran. perque qui va contra de les garrofes? Ab això podríem formar la següent proporció. A més Autonomia y descentralisació menos polítics d'ofici, lo qual fa creure que si l'hem d'esperar d'ells en bon-hora será.

Ningú'ls fa abandonà la menjadera, y molt menys d'una manera pacífica.

De les eleccions de Sabadell podríem deduirne l'ensenyansa de que en els pobles la sençem ab més intensitat aquesta conjunció de les

fosors catalanes qu'han de assolir un dia el triomf definitiu de Catalunya.

Qu'aprenquin els neutres de Barcelona quin únic ideal es el del Calaix.

Els lerrouxistes son perfidiosos y están empenyats en ridicolitzar-se cada dia més.

Are li ha tocat el torn a ne'n Puig d'Aspre en les eleccions de Sabadell, que ab tot y estar de plé en el temps de Carnestoltes y disfressarse de federal no li ha pas valgut, perque el poble ab aitals polítics tot l'any ne te de disfresses y es lo que menys li manca.

Per fi l'pare de la criatura se l'ha trobada entre brassos sens adonarsen.

Y se diu de que'ls diputats de la majoria, aquells que sempre diuen que si, anaren desfiant un per un per devant den Maura donantli 'enhorabona.

Llegeixo, y'm pregunto que te que veure'l dallós ab les quatre tempores.

«En la sala del cinematògraf «Coliseo de la Salina» a Madrid s'hi ha celebrat nn meeting feminista pera demanar l'establiment del servey militar obligatori.»

Jo no se veure la relació que pugui haverhi entre'l feminisme y'l servey militar, a no ser que les oradores vulguin també esser soldades.

Lo que si, jugo un duro contra deu que de aquestes senyores que demanen el servey obligatori no n'hi ha cap que sigui mare. A Barcelona les dónes, a l'epoca den Castelar, cridaven: Fora quintes! Y no eren feministes.

Però eren mares!

Llegim:

«Un médico de beneficencia municipal ha denunciado que cuatro pobres salidos del hospital del Asilo Tovar se representaron en una Casa de Socorro sin estar curados de viruela. En vista de haber hecho la denuncia a un período

BATALLA

Aneu tirant, no hi fa rés; la batalla no m'amohina.

Nosaltres estém segurs de que no hi manca pas el bateig y de que fins se repartiran conffits entre la Quinqualla política. Celebrem de que tot vagi bé.

De El Liberal de Madrid. «Los liberales pasarán por todo mientras puedan llegar pronto al poder.»

Xòcala company! D'això aquí'n diem un nom que vol dir més qués frescura.

Sabs quin? Barra!

dico, siu acudir a sus superiores directivos, se le ha suspendido de empleo y sueldo é incoado expediente.»

Bé! Molt bé! Es a dir que'l metje ho haurà de dir als seus directivos, perque aquestos que menjan del propi Municipi, tapessin la cosa y aixís quedés l'impunitat sufreganta... Sabeu que hi han coses crudels y lleys molt tontes? Si en nosaltres estigués el fer justicia, a ne'ls que suspenderlamos de sueldo y empleo, no fóra els qui denunciaren a plena llum les inconciencies dels demés—sinó a ne'ls directivos y als regidors que consenten aquesta arbitrariedad.

S'ls superiors li formen expedient a n'aquest metge de beneficencia, Barcelona l'absol per en-devant.

El Congrés *por fin*, ha aprovat el projecte de llei de règim local
Meno.

En Lerroux d'obrero, va a passara redemptor de l'idem y are veyent que aquest negoci no li donava prou, s'ha posat a negociant com el més vulgar burgès.

El dia que torni a Barcelona, serà perquè l'haurán elegit president d'alguna societat econòmica.

Qualsevol fa discursos!—deu pensar ell.

Els diaris del *trust*, de l'aprovació del projecte de règim local al Congrés, ne diuen el triomf del nacionalisme y creuen que Catalunya ja ha arribat a la meta de les seves aspiracions.

Catalana, demanen la Banda Municipal (de franch) y organisen un concert de pago.

A benefici de qui?
De la Estudiantina Alfonso-Victoria!
Oh, el egoísmo de los catalanes!!!

El dimars fou enterrada Na Josepha Ballés y Rocasalbas, viuda de Martí.

Presidiren el dol el seu fill, nostre amich Oriol Martí, el president de la Unió Catalanista, Doctor Martí y Julià, l'alcalde senyor Bastardas y un sacerdot.

Rebi l'amich Martí y la demés familia l'expressió del nostre sentit condol.

Ha mort en Ramón Miralles, gran amich que fou de Mossen Cinto, al qual tingué en sa propietat de Vallvidrera, «Vila Joana» durant la malaltia que ocasionà la seva mort. E. P. D.

Ningú més conseqüent que'ls redemptors.
Perque, què hi fa en Bueso al mon sinó sofrir?

Donchs pera redimirlo d'aquesta trista vida no hi ha res millor, haurán dit els amichs del obrero, que enviarlo al altre barri.

Se veu que'l progressiu *Progreso*, progressa en això de redimir.

S'ha inventat un nou submarí que segons diuen els telegrams va divinament. Baixa, puja, va endavant y endarrera, lo mateix que si fos un peix.

Aquest aparell que tant de bé podria fer, ja veurán com precisament l'utilisarán pera fer mal. Hi posarán canons, tubos pera llençar torpells y s'empleará pera colocar mines que destrossarán barcos.

Y endavant les atxes, que d'això se'n diu progrés y civilització.

Un diputat txech ha tingut de fugir de la seva patria perque se l'ha encausat per injuriet de lesa magestat.

Si en Kiofac, que així's diu l'aludit diputat, no sab com estemaquí li aconsellem que no vingui.

Sápiga que aquí per molt menys de lo que prediquen els nacionalistes s'afusellà a n'en Ritzal.

Així s'ha dit aquests darrers dies en ple Congrés.

Hoy las ciencias adelantan que es una barbaridad
diuen en no sé quina sarsuela.

Si, senyors però lo que no avensa som els procediments judicials.

Perque encara s'usa allò de preguntar als acusats:

El dia 27 de febrer d'ara fa deu anys, com va passar el dia vostè?

Volen dirme'ls jutjes, magistrats, fiscals, etc., etc., com varen passar el temps el dia que'ls van calsar?

Segons llegim l'aeronaute Wright ha volat durant vint minuts.

Y d'això s'extranyen?

Aquí l'aeronaute Llibertat ja fa temps que va comensar a volar y encara no ha tornat.

Y tots tant fresquets.

Un altre aeronauta que fa temps que viu en l'aire es un senyor que's diu article 13 de la Constitució y que per apellido porta les següents ratlles:

«Unas mismas leyes y unos mismos códigos regirán para todos los españoles.»

El *Gnom*.—Es horrorós. El diari diu que s'ha trobat un home mort de fret y al seu costat un altre a punt de morir de lo mateix. Segons el diari...

En *Delclot*.—No parlis més y crida ¡visca la Civilisació!, perque això, amich, demostra que'l mon se va civilisant qu'es un gust.

Y quina enveja'n's deuen tenir als pobles civilisats els zulús, els antrópofags y demés gent selvatge!

Del «Centre Català» de Sabadell ne parlen els nostres pares ab tant entusiasme com amor. D'allí'n sortiren el major nombre d'honorables prohoms que durant molts anys formaren al cap del moviment catalanista.

La llevar sembrada pel «Centre Català»; creyém que ha estat de molt en el triomf del diumenge, sense desconèixer la eficàcia del important nucli federal de Sabadell, y la de la «Lliga Regionalista».

Avuy que trobém ocasió pera felicitar, ab tots els sabadellenchs, al honorable Centre, ho aprofitém pera ferno's ressó d'un plany.

El catalanisme y les comarques catalanes anyoren la entusiasma extensió catalanista dels prohoms de Sabadell.

La valenta pleyada dels Folguerras, Campmanys, Durans y tants d'altres, no ha deixat successió?

Es clar que també's pot dir que no l'han deixada alguns barcelonins...

F.

Urbanianes

Alguns diaris s'han queixat aquets dies del mal estat ab que deixen els carrers les empreses constructores de clavegueres. Molt bé per la queixa senyors!... però afegeixi a n'aquesta senyor batlle, la que segueix:

Els tranvies... Oh els tranvies que patim a Barcelona! Ells son reys y senyors de la via pública, ells corren com els plau, ells omplen com els dona la gana, ells xisclen com els vé de gust y brunzeixen y campanejen a sa lliure voluntat. Tot això passi! Passi, perque ja hi estem acostumats y l'home a tot s'acostuma. Però y'ls carrers? El mal estat ab que els tranvies deixen y tenen els carrers també ha de passar, senyor batlle?

Aquí tenim per exemple la Gran Vía de les Corts Catalanes entre'l carrer de'n Balmes y'l passeig de Gracia. En aquest hermós carrer d'espaiosa calçada que ab penes y treballs l'Ajuntament lograva tenir una miqueta bé, es a dir, lo suficient per no girarse els peus a l'atravesarla, ara s'hi han posat, en lloch d'honor, al bell mitg, els ralls d'un tranvia. Y... y... ja hi som. Home que pica per aquí, carro que descarrega per allà (en el lloch que li ve de gust) pedres, sorra o lo que sigui, feixos de ralls deixats més amunt, etc. Es a dir, ja tenim totes les Corts Catalanes convertides en un taller a l'aire lliure. Y un cop ha passat l'invasió queden els ralls posats y a una banda y altra dels ralls sots y avenchs y ba-

SERPETES

El meu cotxe ja camina y no s'aturarà més.

Es dir ells, ja creuen solucionat lo que anomenem *problema catalán*. No, senyors, no. Som allà ahont erem y ja veurán si som desagahits qu'encare voldrem més coses y vos-tés tindrán ocasió d'omplir columnes y més columnes dientnos tot allò que saben de *separatistes, hijos expúreos*, etc., etc.

Ha vingut a Barcelona una estudiantina castellana. Porta per títol «Estudiantina Alfonso-Victoria».

Aquets senyors—ben vinguts sien de totes maneres—venen a lligar, saben? Al lligar lazos y no sé que més.

Pera lligarlos lloguen el Palau de la Música

«Esta tarde ha sido presentada al Congreso el acta de diputado del senyor Sol y Ortega.»

Quina pega, pobres diputats!

Voleu més torment que l'haver d'escoltar les lates que, ab el nom de discursos, etziva en Sol ab aquell seu peculiar castellà de granota?

En Bueso, president de la societat de l'Art d'Imprimir, està fent lliit per culpa dels redemptors de *El Progreso*.

Y hi ha qui està molt indignat ab els lerrouxeros.

No n'hi ha per tant, senyors!

Sabadell triomfant

La victoria de Sabadell més que una victoria electoral es un triomf nacional, una victoria catalana.

Poch amich d'exalsar éxits polítics, ens plau treure justes conseqüències del triomf de Sabadell.

Sabadell, la hermosa y culta ciutat vallessana, fou de les primeres ahont el catalanisme hi trobà terra adobada.

L'antich «Centre Català» de la bella cutat, es més que una de tantes societats una varietable institució catalana.

PROGRESO-burgés

Vetaquí un burgés gras que va tot l'any distressat d'obrer.
Però tots el coneixem.

rranchs. Però ja tenim tranvia. Y desde aquet suprem moment, pel carrer que hi passi tothom com com pugui o mellor dit que hi passi tothom ben malament, pera que li entrin ganes d'agafar el tranvia.

Además, ja es cosa sabuda, que costa Poblet y Santes Creus, lograr que les empreses dels «elèctrics» tinguin les entre-vies en bon estat, com es la seva obligació, que'ls omnibus portin les llatas de les rodes a l'amplaria de reglament, pera no fer malbé els empedrats. Ja es sabut que això no s'ha pogut lograr may!

Oh els tranvies que patim, senyor Bastardas! oh els tranvies que fan parlar malament al públich de l'Ajuntament! Per què no se'ls posa els peus a ratlla? Per què se'ls permet a més de tots els altres abusos, el deixar els carrers de quan-sevol manera quan hi han posat uns ralls per damunt dels quals després faràn els diners a cabassos?

Oh, per què per què?

Y pensem, además, que aquestes empreses, a Bèlgica, al seu pahís, anirien més drets que una i. Tot això, per què?

Les murmuracions públiques ho espliquen. No's podria, donchs, tapar la boca a tantes y tantes boques malicioses?

ACADEMUS.

Tribuna lliure

Organisació que s'imposa

AL COMPANY J. LLOPIS

Un company de la Societat de l'Art d'Imprimir, en J. Llopis, publica un ben rahonat article en la «Plana Social» d'El Poble Català, proposant un remey per la malaltia que sofreix la organisació obrera catalana.

En aquest article s'assenyala com a remey el procurar interessar als obrers fent que les societats de resistència puguin prevenir les necessitats dels associats en casos de vaga y de malaltia, a quin fi proposa un augment de quota.

Jo crech que'l remey es bó, pero que no donaria resultat porque els malalts no voldrien pendre la medicina. Aquest augment de quota el trobarien massa amargant.

Encara crech més. Me sembla que aquest remey es molt superficial. La malaltia no es, al meu entendre, el fet de que'ls obrers no s'allistin com caldria en les societats de resistència, sinó en el perquè no s'hi allisten.

El mal es més profund, el remey ha d'esser més radical.

Aquesta falta d'entusiasme que indica el company Llopis, te certament els seus motius d'existència. Els moviments revolucionaris (de per riure) se varen emportar moltes energies. Avuy ja no hi han ni revolucionaris, pero tampoch hi han societaris.

Are ja no més queden indiferents

festejats per una banda pels polítics de mala fé, que en un moment determinat arriben a obtenir els seus vots, y sollicitats per altra banda pels socialistes als quals no responen per pura apatía.

A vencer aquesta apatía deuen encaminarse tots els nostres esforços. El programa socialista es massa complexe. En ell se parla massa de la societat del avenir, y no's diu res de la societat present que es la que interessa als nostres companys.

Falten unes ordenances socials vigents. Hem de buscar entre tots, un sistema d'organització poderosa. Hem de cridar una Assemblea Obrera, que no sia dels uns ni dels altres. Hem de presentar unes bases ben clares, ben curtes y ben practiques, y anar de dret a la constitució de la Borsa del Treball, en la qual hi hagi además de classes, escoles, biblioteques, etc., una Caixa de Previsió, una Banca obrera, una veritable institució del proletariat.

Això potser li semblarà llunyà al company Llopis, pero es eficaç. L'augment de quota entre'ls allistats portaria poch elements pera poguer fer quelcóm de seriós y no faria pas moure als indiferents. Una magna Assemblea obrera s'imposa pera parlar entre tots d'aquest assumpte que es d'una grandíssima importancia pera'ls assalariats.

JOAN FONTS.

De l'esforç de la joventut y d'alguns joves

Sempre he tingut fe en la obra de nacionalisar la nostra terra per que es obra de joventut y joventut vol dir vida plena, energia, entusiasme, amor, triomf. La joventut es sempre el demà, el seu somni es lo futur, el seu ideal es avansar. En cada dia que mor clava una fita en el camí emprés; en cada dia que neix hi acarona una esperança nova.

Els partits històrics qu'avuy han caducat y que ja quasi no s'anomenen, aquells partits y grupus que derivaven el seu nom del mateix que tenia el quefe, aquells partits d'armes tomar, partits de barricades van desapareixent, estant destinats forsosament a desaparèixer del tot porque en l'evolució del temps la joventut els hi ha girat les espatlles fent pas a una nova era més justa y més humana que no estigui en pugna ab els principis de la civilisació moderna.

Què hauria sigut del nostre moviment de renaixensa allà en els seus principis, sense l'esforç, sense la col·laboració, sense l'ardorós entusiasme de la joventut?

Còm pot concebirse qu'en tan

poch temps s'hagi avensat tant en el camí si no es contant ab la forsa de la joventut?

Còm s'explica el rondinament, la protesta, la revolta y la lluita sense la joventut? De cap manera.

Sí; la nostra obra, com totes les grans empreses, es obra de joventut però fixeuvos en que dich joventut y no joves, car hi ha joves que'ls manca la joventut y vells que encara la senten.

Desgraciadament per entre mitg de la nostra joventut, d'aquesta joventut que pensa, lluita y treballa hi ha una massa compacta y nombrosa de joves que semblen glatsats per el tret de l'indiferencia, que dintre les lluites polítiques y socials no hi fan res, no representen res, porque ells ja ingenuament confessen que no son res. Son els que saben de viure, els positivistes de demà, els que tenen una ironia per totes les empreses y una burla sarcàstica per tots els entusiasmes. En general son concurrents als teatres de gènere chico, son els que van als toros, els que saben vestir a la moda, son els nomenats joves del dia, els que resolen la qüestió social ab relació a la seva ermilla, els complimentadors hipòcrites devant de la societat y devant d'un barret de plomes llustroses, fingidors d'una galanteria buida y ridícula porque en el fons estan dominats per vicis y passions que constitueixen la seva suprema preocupació.

Panxistes per excelencia, neutres per convicció estúpida y mancats de criteri pera tenir un concepte de la vida y de la mateixa joventut que malmeten, vegeten satisfets escarnint als que no pensen com ells y passen ab pose activa, llensant mirades luxurioses devant d'un còs femení gentilment esbelt.

Son joves vells, d'ànima carcomida, xacrosos d'enteniment, obstacle per la cultura, inútils pera totes les obres y destorb d'un poble jove que sent la joventut ab tot el seu foch avivat per l'entusiasme y la fe en èpoques no llunyanes en qu'haurà lograt la consecució dels seus ideals mercès a l'esforç de la joventut verdadera que al fi y al cap passarà per damunt de tot obstacle tot despreciant als inútils que's queden creuhats de brassos.

EMILI SALETA Y LLORENS.

TAFANERIES

El Cronista Adam ne tenia un concepte molt diferent del que ha resultat que's mereixia el senyor Giner de los Ríos.

Sabia que ell sabia; però no sabia que no sabés tant; porque ab el seu discurs, hi han coses que un

home no sab si aquest senyor ha volgut rifarse de Barcelona o be si busca que Barcelona se burli d'ell.

El seu *pàrrafo* primer diu: «Señores diputados, ya comprendereis cual es el estado de mi ánimo al pronunciar las primeras palabras en este recinto.»

Sí; l'estat d'ànim del vell cate-dràtic abans que començés el seu latós discurs el sabíem de cap a peus, sense que fent com les mones imités a les persones; (encara que en Sol a n'el Senat no s'hi ha dut com una persona).

L'ànim den Giner al dir les *primeras palabras en el recinto*, ha sigut fer una cantada a l'Espanya, per sentir-se les felicitacions de gent com en Moret, Montero, Canalejas y altres, que a la vegada que recriminen a n'els que parlen sincerament, bàten palmes pels ajudants a desmembrar la nació espanyola.

En Giner ben clar ho diu el per què ha anat al Congrés. Llegiu aquestes ratlles:

«Yo vengo a representar, sin ser catalan...»

Si; vostè sense ser *catalán*—favor que'ns honra infinit—ha vingut a parlar com ho faria en Lerroux; millor qu'ell y fins vuy creurè ab més serenitat, perquè a vostè no se li poden clavar en cara les infamies que aquell cometé en distintes ocasions a la ciutat que en mal hora vostè ara representa (no'ns representa, perquè ja'n tenim d'altres que ho fan, sense haver hagut de menester un remolch de tanta farda com els que l'han empès a seure a n'aquestos grahons.)

Veu? Lo que nosaltres ens plau infinit son aquelles paraules de «sin ser catalán, sin haberlo pretendido yo nunca...» Ah, ja, ja! D'això plora la criatura: que la majoria dels que may han volgut ser catalans, volen venir a representar-nos en ocasions que menys falta ens fan.

D'herba aixís, desgraciadament, ens en brota per tots costats; quan no en la cambra del Congrés a la del Senat.

Es una guerra encesa, que lluny de fer bé y patria noble, se recull odís y malediccions dels que tenen sentiment y vergonya de veure parlar a xaruchs que may poden sentir l'esclat de joventut y vida nova que brolla a Catalunya.

Els motllos vells anaven be en temps den Castelar, Cánoves y altres estadistes; advertint, que avuy, aquestos, si sentisin a nen Sol, Giner y chor general, esclaterien ab les més franques riallades, exclamant ab ironia:

Massa vellets per dur carota!

Aixís que'n Giner va posar els

peus a n'el tren per anarsen a Madrid, varem pensar desseguida, que el gran home, discutiria l'abaratament dels articles de primera necessitat: que abogaria en prò de certes esmenes relatives a lluites socials, quines reformes convenen ja que tant sovintejen a Barcelona les vagues, que demanaria regularització de treball fent que'ls infants y les dones no haguessin d'anar a la fàbrica a les sis de la matinada com fan are...

Pero no: tothom s'ha etivocat. Es a dir, tothom no, perquè certa gent que va anar a les urnes, derrotant la candidatura catalana ha exclamat al llegir les columnes de *El Progreso*.

—Era su obligación: defender los garbanzos de los que acudimos en defensa de la Patria en la primera ocasión.

Y es cert, perquè més que obrers: més que catalans, els que han dut a n'aquestos homes a n'el lloch que ocupen, han sigut elements rebels contra tota manifestació regional...

Y anem badant!... Dorm, poble barceloní, qu'estaràs condemnat a *moretisme-lerrouxià* etern.

EL CRONISTA ADAM.

Vulgarisació científica

Es pot perllongar la vida?

Es aquesta una pregunta que la humanitat va fentse desde la més llunyana antigor y qu'esdevé més justificada si establim comparances entre'l terme màxim de la vida en els temps dels hebreus, per exemple, y la màxima edat de 70 anys fixada pera'ls nostres temps. Puig, si bé es cert que existeixen casos isolats y notables d'homes que fins molt després d'aquesta edat conservaren totes llurs energies—y entre aquets podem citar a Gladstone que a 85 anys feu aprovar l'*Home rule*, a Bismarck que fins als 75 no abandonà'l seu càrrech de gran Canceller y a Spencer que visqué fins als 83 tot y essent de delicada constitució en sa joventut—hem de reconeixer qu'es precisament l'isolament d'aquets cassos lo que'ls fá remarcables y lo que incita a formularnos la pregunta indicada enfront de la possibilitat de que lo que ara son sols excepcions pogués devenir un día regla general.

An aquest fi reproduim una *interview* ab el doctor Weber, de Londres, que a més d'esser un insigne metge, fa sos concells doblement interessants perquè la seva edat, 80 anys, y el trobarse fort, actiu, plè de salut y goig de viure, son una garantia indiscutible de ses paraules:

«—Creyeu, doctor Weber, que

la vida pot esser perllongada més enllà dels 70 anys?

«—Sí,—respongué resolutament—ho crech. La vida pot esser perllongada fins més enllà de 70 anys si la gent vol viurer una vida sana y activa, no solament en la infantesa y en la joventut, sino també en la edat madura. Veritat es que la lley d'herencia hi influeix quelcóm; y els fills de pares que han tingut plarga vida tenen més probabilitats que'ls altres de viure molt temps. Però cal no exagerar massa l'influencia de l'herencia, perquè pot esser destruïda per un genre de vida contrari a les bones regles y també pot esser substituïda per una vida arreglada.

«Per mi, la primera mida consisteix en l'alimentació. Viurà més el qui en el menjar haurà observat una certa moderació tant en la quantitat com en la qualitat dels aliments que consumeixi per día. Hi ha poca gent que's dongui compte exactament de que pera conservar la salut en favorables condicions, es suficient una petita quantitat d'aliment; y que tot excés en el menjar no solament produeix un més gran esforç dels òrgans digestius, sino qu'engendra mutacions en els petits vasos sanguinis dels qui depén la nutrició dels òrgans y els teixits del cos; els fa més grossos, menys elàstics y inicia un lent procés de calcificació.

«Fins el dormir massa es perju-

La República... monàrquica

EN GINER.—Vols dir que a la gent de casa li agradaria vestida aixís?
EN SOL.—A la gent de casa tot li va bè.

ESPERANTA FAKO

El passat dijous reberem en aquesta redacció la visita del esperantista georgià G. Ciklari, exilat per delictes polítics de la nació russa, el qui's troba entre nosaltres després d'haver viatjat, coneixent sols la seva parla y la internacional Esperanto, per bona part de Europa y intentant continuar el seu viatge cap a Amèrica.

En correcte Esperanto, ens va explicar els sangnats jorns per que ha passat Rússia, manifestantnos les persecucions y crudels càstics que en aquell país tenien y tenen els que no obeeixen cegament els manaments d'un govern absolut; ens descrigué l'aspecte d'una d'aquelles carabanes de desterrats que'ls portaven cap a Sibèria; les lluites entre els tàrtars y armenis y la de tots ells contra'l govern.

Impossible es descriure tots els detalls; sembla encara veure en el color rogench de petits detalls que'ns volten, la sang vessada en aquelles lluites; sembla que encara sentim la remor dels trets y'l burgit de la revolta; fins sembla que vegem el blanch mantell de la neu clapat per les despulles de revolucionaris; ens sembla que sentim els seus últims sospirs per la seva Patria.

També ens llegí fragments del seu poema inèdit en Esperanto «Vojagho per Esperanto tra la mondo» que està editant pera arbitrar recursos pera poguer continuar el seu viatge a Amèrica y que's vendrà en totes les principals Societats Esperantistes de Barcelona. En ben rimat vers, explica les peripecies del seu viatge desde que sortí de Tiflis, la seva ciutat nadiua, fins a Barcelona.

Serà una interessant obreta que no dubtem en recomanar a nostres llegidors.

En l'impossibilitat de publicarla per la seva extensió, publiquem aquí una de les seves poesies «Als amichs catalans», aixís com l'adjunt y interessant article.

S. JUYN F.

RUSUJO

Dum milito rusa-japona chiuj popoloj de Rusujo, ne povante plu toleri suferon de maljusta estraro, ekribeligis. Ne nur milito malsimpatia por popolo estis kazo de ribelo manko da tero, eterna premada senlegheco plenigis la glason de l'pacienço de l'popolo; popolo jam nenion esperis, li nur volis fini au premegadon, au sian vivon.

Estraro ektimighis kaj perdis kapon; registaro donis paperon al popolo, promesante liberon. Caro subskribis manifeston kaj li mem

estis preta forkuri de Rusujo, ordoninte, ke speciala shipo estu portio chiumomente preta. Popolo jam solenis sian venkon, sed estis fondita parlamento Duma. Popolo, tiu chi eterne konfidema infano, silentighis, kredante, ke multaj belaj vortoj de parlamentaristoj helpas al li. Parolantoj postuladis de l' nomo de popolo; registaro promesadis, kaj iom post iom kolektadis fortojn. Chiu libero estis reprenita kaj restis sole sur papero; vorto de la regho restis simpla vorto.

Ne havante sufichan forton, registaro uzis malicecon. Popoj predikadis kontrau revolucio, inter nacioj estis semata malpaco; kie malestis diversnacieco—tie agentoj de polico semis malpaco; inter simpla popolo kaj inteligencio. «Divide et impera»—tie estis sistemo de estroj. Resultato: tataroj komencis batali kontrau armenoj, simplaj rusaj homoj kontrau ebreoj kaj tiel plu; farighis granda sangversho, kiu terurigas mondon; fortoj de popolo estis direktitaj en falsa flanko. Akvo estis malklarigita kaj registaro komencis kaptadi en tiu akvo fisojn. Kozakoj farighis majstroj de lando; *Habeus corpus*, malaperis; vi neniam estis garantiita pri sia vivo. Sango kaj larmoj kovras nun Rusujon.

Junularo estas tenata en malliberejoj kaj en malproksima Siberio; dank' al Japonoj kiuj ili forprenis Sakalinon—antaue ni estis sendataj tien. Jam homo ne pensas pri felicho. Li pensas chu mi estos hodiau viva?

Sango, bomboj kaj terro estas ordinara aparagho. Nenia kunveno, nenia societo; nenio diri, nenion auskulti; homo, ne ankoraŭ perdinta kapablon senti—devas frenesighi au forlasi landon. Koro doloras, vidante ke vi estas senforta ion helpi al frato premata. Mi forlasis landon.

Mi estas nun en Katalunujo kaj deziras al ghi tion, kion ni ne havas en Rusujo.

AL LA KATALUNA AMIKARO

Katalunujo,
La lando belal
Charma popolo,
Forta, ribelal
Min viaj filoj
Vere charmigis;
Viaj filinoj
Min frenezigis!

Hal! Kun la ploro
De l' vi mi iras;
Bonon de l' koro
Al vi deziras!
En Oriento
Mi nun vivados,
Kaj kun amsento
Vin memorados!

Estu vi richa
Per ormoneroj!
Estu felihca
Per la liberol
Kara popolo,
Vivu, floradu,
Kaj kelkafoje
Min memoradu!

G. CIKLARI (Tiflisano)

dicial com altres excessos: lo mateix que'l dormir poch. El terme mitg d'un dormir sa y útil, es de sis a set hores. Després cal fer exercici. Aquest es un dels més grans productors de salut. Certament el caminar es un dels més senzills y benèfichs medis d'exercici; les contraccions del cor y la inspiració devenen més fortes y s'aconsegueix aquest resultat: que sigui inspirada una més gran quantitat d'oxigen y expirada una més gran quantitat de carbono. Els muscles s'enforteixen tot el sistema de circulació treualla més activament. Però per aquells que no poden caminar molt, es molt convenient un fàcil y utilíssim exercici: un exercici respiratori basat en fets fisiològichs y que, practicat judiciosament, donarà excelents resultats. Consisteix en profundes inspiracions seguides de completes expiracions y acompanyades d'un alsaament de brassos durant la inspiració y d'aplaçarlos baixos contra el cos durant la fonda expiració o inclinant el cos d'esquerra a dreta en les profundes inspiracions, y de

dreta a esquerra en les profundes expiracions.

«Aquest exercici es bó pel cor, per la circulació general, y promou el procés nutritiu dels pulmons.»

«Aquestes petites regles, acompanyades d'una cuidada abstenció d'alcohols de tota mena, poden constituir un óptim sistema pera donar una salut de ferro y pera allargar la vida.»

DR. ZEUS.

En el nombre vinent: Per què s'han de salar els aliments?

AVIS

A comptar del vinent número LA TERRA publicarà una secció de «Polèmiques» a càrrech d'un dels nostres més significats companys qui, com en altre temps, firmarà ab el pseudònim «Del-clot».

La questió de les barreres

Aquest ha anat disfressat de tossut durant tot l'any y are li fan treure'l trajo are que vé'l Carnaval.

De Nacionalisme y Socialisme

L'home, com a part integrant de la naturalesa, està supeditat a les transformacions que en ella s'hi operen; are bé: com que aquestes transformacions no son ràpides, car llavors serien cataclismes, sinó que per el contrari segueixen una evolució lenta y pausada del tot imperceptible, fa que l'home cregui sempre viurer sots el mateix ambient, siguent això complertament fals. Si passats certs números d'anys còtejem la nostra manera de viurer ab l'anterior, veurem ben clar la diferencia. Lo tingut per inamovible, sense sotregades ni revolucions violentes, s'ha transformat y això s'ha efectuat per la força de la evolució lenta y segura que fa les coses molt més fortes y més duraderes.

Deixant la evolució operada en l'ordre físich y parlant com es nostre propòsit, de la evolució social, direm que es molt cert que la part impulsiva de aquesta evolució es el propi home. Varis factors l'ajuden a n'aquest fi: les ciències, l'art, la sociologia, el nacionalisme, sí: el nacionalisme. Aquest ha fet que en l'afany d'estendres com obra necessaria d'emancipació, despertés els cervells condormits que, filosofant sobre el recte criteri del nacionalisme, han empés ab les llurs conclusions al problema social, humanisantlo, més ben dit: nacionalisantlo, trayentlo de la ideologia afectista de que se trobava embolcallat, contribuint de plé a la progressió que en ell s'ha operada.

El nacionalisme ens fa més nosaltres mateixos perque tendeix a la disolució del integrisme y fa que els individus, aixís educats, s'avesin a esperarho tot del seu esforç individual. Es clar que això ja es el summum de la autonomia, empró el nacionalisme no deixa de serne el primer pas y un pas donat en terra ferma, car l'individu fort separatament, formarà una massa d'individus forts y concients, que farán encaminar la societat per viarans desbrossats a la consecució del ideal, posantla al nivell d'assolir y de resoldrer els més intrincats problemes existents y dels que a través dels segles y com a producte de les lluites econòmiques y socials puguin esdevenir.

Un dels problemes que porta més preocupat al mon enter es, sens cap classe de dubte, el socialisme; y es que les lluites socials son efecte del malestar que la humanitat opresa sent. Per això, y per encausar aquesta manera de procedir a una lluita verament humana, ha esdevingut la filosofia natural sociològica que ha estudiat les corrents modernes y s'ha fet es-

corcolladora de fets socials, pera d'acort ab la rahó resòldrels y solucionarlos. Aquesta es l'hora encara que no ho ha lograt del tot. La filosofia ha de dir encara la última paraula. La veritat estricta es encara inconeguda y per això resta en la categoria de problema que es la proposició d'investigar una veritat desconeguda.

No hi ha dubte. emprò, que le doctrines socials procurant l'armonisació dels interessos socials per medi de la associació o comunitat, tenen lloch preferent en el gran moviment de la humanitat. Pera convèncens d'aquesta veritat n'hi ha prou girant la vista al comers y veurem la multitud de companyies personals y anònimes que lluiten ab un capital acumulat per la voluntat de varis individus. Les societats polítiques, les de resistencia, les cooperatives, etc., es altra cosa que capital posat en comú?... Per això pot ben afirmar-se que el moviment social actual es francament comunista.

Si donem una mirada retrospectiva veurem que a les lluites d'home a home s'hi ha interposat la lluita rahonada, es dir: la paraula. Els socialistes han esdevingut quelcòm polemistes y han deixat les lluites enconades que sols resultats xorchs podien produhir.

Per altra part a les lluites enterament polítiques varen oposarshi les socials y per això y com a complement han esdevingut les lluites polítich-socials. Es a dir: homes que al comens de la seva vida han sigut agitadors polítichs han esdevingut al fi convensuts de que la política per sí sola, no resolía, no podia resoldrer ab tota rectitut els intrincats problemes latents en la societat, per això la seva propaganda ha devingut d'allavores en endevant polítich social com havem apuntat més amunt. Exemple: Carles Marx.

Cert que les doctrines d'aquest gran filòsop han trobat aquí poch ressó, pera fonamentarse en una reglamentació estricta y severa, per son caràcter uniformitari a totes llums; ja que en nosaltres, per la manera especial d'esser de la nostra rassa, per nostre particular caràcter han surat més, filosòficament, coma ideal, les doctrines individualistes, comensant donant a la secció sos usos o costums. pera esser respectada en sos drets y pòguer fer sa voluntat propia, sense perjudicar empró l'armonia general y acabant per la llibertat del individu pera obrar conforme a quiscuna sense posar trabes ni prejudicis a la llibertat dels altres.

Aixís veyem que l'individualisme heròich de'n Emerson, el filòsop d'Spencer, el social de Ibsen, l'aristocràtich de Nietzsche ha obert fonda rega en la nostra literatura, senyalant orientacions y despertant

Esbronch

—No'm coneixes?

—Tu tampoch.

—Soch un xay vestit de llop.

—Donchs jo, vestida d'ovella
quan tu m'ensenyis l'orella
ja veuràs lo que jo soch.

sentiments condormits que, a aquest petit desvetllament, s'han adobtat a la manera d'esser de les diverses manifestacions individualistes, encara que's presentin ab un criteri extremament artístich.

Si trasladem el problema a la resolució dels conflictes entre el capital y el treball ens serà encara molt més fàcil explicarho.

Seguirem parlant en el vinent article.

JAUME CLOS.

Cartes de fora

Calonge. — Aquesta vila està ben bé deixada de la mà del diable. Verament es un escàndol lo qu'està passant ab l'hora y forma d'arribar el correu. Aquest el podríem tenir a mitg dia y per la dessidia... de tothom es raro el día que's reparteix abans de les dos de la tarde. Ab el ben entés que torna a surtir el correu a les tres y mitja de manera que no queda temps material de contestar a volta de correu a n' el qu'aixís li convingui. No hi hauria manera de que la bossa de Calonge enllòch d'anar de Castell d'Aro a Palamós y d'aquesta vila a Calonge vingués directament de Castell d'Aro? Què m'hi diu l'amich Clara Vilar, Alcalde d'aquesta vila? Me sembla que si volgués treballarho logaría qu'aixís fós. Si acàs els calongins li agraïran.

Hi ha hagut aquest últims diumenges en el Teatre Fontova, balls de trajes qu'han resultat en extrem deslluïts. Se veu que'l carnaval se'n va de cap per vall. Per cert que un dels dies que se'n hi celebrava va veurer el qu'això escriu l'inconvenient de tenir la taquilla a la porta d'entrada. Ab la munió de gent qu'assisteix en aquets balls, se forma una massa de joves que van a buscar entrada y impideix el pas, de manera que per entrar les noyes ab les seves mares, tenen treballs per ferho y alguna qu'altre no pot entrar de la manera que tindria dret a ferho. Sempre hi ha algún jove que s'aprofita. En nom de la moralitat y de la cultura, senyors músiehs! Tréguinla d'allí la taquilla! Què no té cap filla cap de vosaltres? A veurer si tindrem d'insistir.

El tros de carretera que, ab motiu de les aigües del més de Novembre, que tan mal causaren en aquesta vila, va endursen la rierada cap a mar, continua sense arrrglar. Per cert que a causa de que no hi ha cap senyal que indiqui que no's pot passar, va estar a punt de pendre mal en dit lloch, temps enrera el senyor Vergés Barris de Palafrugell que hi passava ab automòvil, y que gracies a la pericia y serenitat del chauffeur no hi hagué una veritable desgracia.

Rès més té que dirli per avuy son affm. S. S. q. b. s. m.—Hipòlit.

Vich.—Un acte de un verdader patriotisme se celebrà diumenge passat en la Associació *Catalunya Vella* per rahò de tenirhi lloch una sessió necrològica dedicada a la bona memòria del que'n fou son estimat soci, el notable conservador de la literatura catalana don Francesch Rierola y Masferrer.

El President senyor Illa obrí la sessió ponderant l'importància y estat florent de la Associació per figurar en les seves llistes socis que son ben apreciats de tot Catalunya, dolguentse de la pèrdua d'altres que tenien ben guanyat son nom y que també havien dedicat, com al plorat Rierola, actes de la mateixa forma.

El senyor Carreras. Llegí un frag-

ment de l'obra, sortida avuy a la llum pública degut a la ploma del Rierola, titulada *Dietari*, editada pel periodich bisetmanal *Gaseta Montanyesa*. Melle-giren altres fragments els senyors Callis y Nadal; aquest últim se referia a un discurs necrològic, no acabat encara, que'n Rierola havia comensat per llegir-lo en una sessió que'l Círcol Literari dedicava en honor de nostre poeta català Mossén Jacinto Verdaguer. Nutrits aplausos, coronaren dits treballs.

Acte seguit s'aixecà el senyor de Abadal, qui fou saludat ab forts picaments de maus, esposant ab paraula clara, franca y atractiva l'agrahiment que sentia per trobarse entre's seus germans més estimats de la seva benhau-

rada patria. Explicà lo molt fons que havien sigut les relacions ab el senyor Rierola. Digué lo molt que aquest havia treballat per la prosperitat de Catalunya y que la seva influència hauria sigut molt poderosa per contrarrestar les persecucions que l'afegien. A conseqüència d'això vingué a tractar del progrés que avuy està fent Catalunya, y lo molt que ha treballat en l'estat actual ab motiu de la Lley d'Administració Local, havent alcançat el triomf per fer algunes hores que'l Congrés ha aprovat dita Lley.

Durant el llarch parlament del senyor Abadal, fou ovacionat ab verdader amor, especialment al acabar, que'l aplauso fou atronador.—*Peret.*

Negociat de Comunicacions

R. B. Igualada.—Ab molt bona voluntat hem volgut entendre'l seu article y no hem pogut. Lo mateix li diem dels versos.

Tomás Nadal.—Es un xich massa incorrecte.

Jaume Clos.—El seu treball sobre Nacionalisme y Socialisme será publicat en dos parts.

J. C. A.—El seu article aniria molt bé pera un periodich que fes en València y Camp. Vuy dir que es massa catastròfic.

C. Català.—Guissona. La seva carta està mancada d'interès. Ademés les correspondències han de venir sagellades per alguna entitat autonomista.

M. Puig y Galcerán.—Ho publicarem ab molt gust.

Esperanta fako.—P. O. S.—Ni atendas interespene viajn artikolojn.

Joseph P. M.—Bedaurendes ni ne povas publikigi rian noton kvankam ghi estas bone verkita.

Imp. LA TERRA

Obres publicades per la casa Editorial Bartomeu Baxarías Passatge de Mercader, 10, interior. - BARCELONA

Obra Nacional

Diccionari Català

Indispensable als que vulguin saber a fons la llengua

catalana y desitgin escriurela correctament.

Conté'l llenguatge complert de

CATALUNYA, MALLORCA, VALENCIA, ROSSELLO, SARDENYA, LLENGUADOC

Les persones que vulguin adquirir, desseguida, l'obra complerta y enquadernada, poden ferho pagant l'import total de 72 pessetes a plastos de 5 pessetes mensuals. Poden dirigir les demandes a la casa editorial, Bartomeu Baxarías.

Obra nova

LITERATURA SENSACIONAL

Interessantíssima colecció de les més celebrades aventures del famós

DETECTIVE SHERLOCK HOLMES, escrites per

Arthur Conan Doyle

Aquest primer volum de 480 pàgines, ahont a més de narrar 23 aventures, ha publicat, sencera, l'emocionant obra *El gos dels Baskerville*, se ven a 5 pessetes complert, luxós y artísticament enquadernat.

Dietari de la Guerra a Cervera

DES DEL ANY 1462 al 1465

PER

Francesch Carreras y Gaudi

Aquesta interessant obra històrica que forma un volum de 224 pàgines, se ven al preu de 4 pessetes.

OBRES LITERÀRIES

	Pessetes
<i>Els mestres contistes</i> , Volum primer (Ivan Tourgenieff, Hégésippe Moreau, Eça de Queiroz).	1
» » » » segon, (Conan Doyle, Catulle Mendès)	1
» » » » tercer, (Charles Dickens, Nicolau Gogol).	1

OBRES DRAMÀTIQUES

<i>La llàntia del odi</i> , tragedia en quatre actes, per Gabriele d'Annunzio. Traducció de Salvador Vilaregut.	2
<i>La fortuna boja</i> , comedia en quatre actes, per Joseph Morató.	2
<i>Papà ministre</i> , drama en tres actes, per Gerolamo Rovetta. Traducció de Narcís Oller.	2
<i>¡Por!</i> , comedia en un acte, per Félix Duquesnel. Adaptació de Narcís Sicars y Salvadó.	50

	Pessetes
<i>La campana submergida</i> , rondalla escènica en cinch actes, per Gerhart Hauptmann. Traducció de Salvador Vilaregut.	2
<i>Les ales de cera</i> , comedia en dos actes, per Manel Folch y Torres	1 50
<i>Cor delator</i> , monòlech, adaptació catalana de una obra de Edgar Poe, per A. Albert Torrelles.	25
<i>L'assumpció de Hannele Mattern</i> , drama d'ensomni en dos actes, per Gerhart Hauptmann.	1 50
<i>Els pobres menestrals</i> , obra en tres actes, per Adrià Gual.	2
<i>Els picarols</i> , rondalla de l'Alsàcia en tres actes, per Erckmann-Chatrian. Traducció de Salvador Vilaregut.	2
<i>Joyentut de Princep</i> , comedia en cinch actes, per Wilhelm Meyer Forster. Traducció de Carles Costa y Joseph Maria Jordà.	2
<i>Gent d'ara</i> , comedia en dos actes, per Eduard Coca y Vallmajó.	1 50
<i>Un cop de vent</i> , pas de comedia per Joseph Morató.	50
<i>Cavalleria Rusticana</i> , Escenes sicilianes, per G. Verga. Traducció de Carles Costa y Joseph Maria Jordà.	75
<i>Rosa Bernd</i> , drama en cinch actes, per Gerhart Hauptmann. Traducció de Martí Alegre y March Jesús Bertrán.	2
<i>L'honor</i> , topo en un acte, per Apeles Mestres.	50
<i>La mort</i> , quadro dramàtic den Pompeu Crehuet.	1
<i>Boca d'infern</i> , monòlech	50
<i>Claror de posta</i> , quadro dramàtic	1

Els senyors de fora que vulguin alguna d'aquestes obres anunciades poden enviar l'import a aquesta administració en segells, lliuranses del giro mutu o carta-ordre que se'ls remetrà a volta de correu.

Publicacions setmanals

LITERATURA SENSACIONAL

SURT CADA DIVENDRES ** 16 PÀGINES 10 CÈNTIMS

Ha comensat el segon volum de la colecció. Aquest segon volum, serà un aplech de diferents narracions, també emocionants, però sempre degudes a diferents autors. De manera, que, com el primer volum fou exclusivament dedicat a «Conan Doyle» y al seu «Detectiu» el segon volum de LITERATURA SENSACIONAL no tindrà preferencies y serà dintre la varietat d'autors.

16 pàgines, 10 cèntims

DE TOTS COLORS Revista Popular

Surt cada divendres

PUBLICA 16 PAGINES DE TEXT Y 32 DE FOLLETI

Redacció y Administració: Passatge de Mercader, 10. — BARCELONA

NOMBRE SOLT: 15 cts. SUSCRIPCIONS: dues pessetes trimestre

La Terra

SENMANARI NACIONALISTA D'IDEES. - Obrerisme, Internacionalisme, Literatura social, Actualitats polítiques, Esperanto, Tribuna lliure, etc.

Condicions editorials may vistes

8 planes gran format 5 cèntims